

# גנזי המלך

ארבע נספות

קובץ שבועי בענייני יהדות מהוצאת

363

להזמנת עלונים ולפרסום טל: 0732-776776 03-677779 מופץ בכל הארץ ב-40,000 עותקים

## "וידבר משה אל ראשי המטות לבני ישראל לאמר זה הדבר אשר צוה ה' "

### כח הדיבור

### מתוך דרשותיו של הרב אמנון יצחק שליט"א

כאילו נשבע, אע"פ שלא נשבע. מכאן; שישראל דבריהם כשבועה' (תו"ש 'וירא' כא). וכן אמרו ז"ל; 'אמירתן של צדיקים מעשה, דכתיב: "אף אם אָתָה לֹו שְׁמַעְנִי נְתִיב כֶּסֶף הַשְּׁדָה" ('בראשית' כג. ג).

לא כתיב; אתן, אלא; "נְתִיבִי". במד"ר ('בא' טו); "הַחֲדָשׁ הַזֶּה לָכֶם" ('שמות' יב ב) הַרואָה אֶת הַלְבָנָה, הַיֵּאֵךְ צָרִיךְ לְבָרֵךְ בְּזִמְנֵן שֶׁהֵיוּ יִשְׂרָאֵל מְקַדְשֵׁיךְ אֶת הַחֲדוּשׁ? רַבֵּנן אִמְרֵי; בְּרוּךְ מְחַדֵּשׁ חֲדָשִׁים. וַיֵּשׁ אֹמְרִים; בְּרוּךְ מְקַדֵּשׁ חֲדָשִׁים. וַיֵּשׁ אֹמְרִים; מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל. שֶׁאִם אֵין יִשְׂרָאֵל מְקַדְשֵׁיךְ אֹתוֹ, אֵין אֹתוֹ קִידוּשׁ כְּלוּם. וְאֵל תַּמְהָה עַל זֶה, שֶׁהִקְבֵּה קִידוּשׁ אֶת יִשְׂרָאֵל שְׁנֵאמַר: "וְהִיָּתָם לִי קְדוֹשִׁים כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי ה'" ('ויקרא' כ כו). וּלְפִי שֶׁהֵם מְקַדְשֵׁים לְשָׁמַיִם, לְכַךְ; מֵה שֶׁהֵם מְקַדְשֵׁים, הוּא מְקַדֵּשׁ!

רַצוֹנךְ לִידַע; צֵא וּלְמַד מִכְּלֵי הַשְּׂרָתָה, מִשֶּׁה קִידֵשׁ אֶת הַמִּשְׁכָּן וְאֵת כָּל כְּלָיו, מִי הֵיָה מְקַדְשֵׁים? יִכּוֹל הֵיָה מִשֶּׁה לְבוֹא

רִשְׁאֵי לְהַתִּיר' ('נדה' כ). וּפִי' הַר"ן בְּשֵׁם הַרֵאב"ד; הַטַּעַם; 'לֹא מִשּׁוּם כְּבוֹדוֹ שֶׁל רֵאשׁוֹן נִגְעוּ בָהּ, אֲלֵא מִשּׁוּם דְּכִיּוֹן דְּאִסְרָה רֵאשׁוֹן, שׁוּוִיָּא חֲתִיכָא דְּאִסְרָה וְשׁוֹב אֵין לָהּ הִיתֵר. דְּאִפִּילוּ הִתִּירָה שְׁנֵי, אֵינָה מוֹתֵרָת. הֵינּוּ; בְּדַבָּר הַתְּלוּי בְּשִׁיקוּל דַּעַת'. הַרִי שְׁבַדִּיבּוֹרוֹ שֶׁל הָאָדָם יֵשׁ מִשְׁקַל וְכַח הַהֲשַׁפְעָה לְעִשׂוֹת רוּשָׁם עַל הַנִּידוֹן וְלֵאסְרוֹ. הַדִּיבּוֹר שִׁיֵּצֵא מִפִּי הַחֶכֶם שֵׁינָה אֶת מְהוּתוֹ לְעִשׂוֹתוֹ אִסּוּר. וְזֶהוּ כַח הַדִּיבּוֹר הַמְקַדֵּשׁ, אוֹ הָאוּסֵר, שֶׁהִקְבֵּה הַטְּבִיעַ בְּנַפְשׁ הַיִּשְׂרָאֵלִית. 'רַבִּי אֶלְעָזָר הַמוֹדַעֲנִי אֹמֵר; "הַמַּחְלֵל אֶת הַקְּדוּשִׁים וְהַמְּבַזָּה אֶת הַמוֹעֲדוֹת, אֵף עַל פִּי שֵׁישׁ בִּידוֹ תוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, אֵין לוֹ חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא"' ('אבות' ג יא). וּפִי' הַחֲסִיד ר' יוֹסֵף יַעֲבֹקֵי; שֶׁהַמְּבַזָּה אֹמֵר; חוֹלִין הֵיוּ קוֹדֵם לָכֵן. וְלֹא יָדַע כִּי חַל שֵׁם שָׁמַיִם עֲלֵיהֶם. אֵינּוּ יוֹדַע לְהַעֲרִיךְ וְלְהַבִּין אֶת סוֹד נַפְשׁ יִשְׂרָאֵל וְקְדוּשַׁת פִּיּוֹ. "נִיֵּאמָר אֲבָרְכֶם אֲנִי וְשִׁבַּע אֲבָרְכֶם? לְלַמֵּד; כִּיּוֹן שֶׁקִּיבַל עַל עֲצֻמוֹ לְהַשְׁבַּע, נַעֲשֶׂה

"לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל" מְכַאֵן; שְׁבַנֵּי יִשְׂרָאֵל עוֹבְרִים בְּבַל יַחַל וְאֵין הַעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים עוֹבְרִים בְּבַל יַחַל' ('ספרי זוטא'). הַזְהִירָה הַתּוֹרָה מֵאֵד בְּבַנֵּי יִשְׂרָאֵל לְהִיּוֹת זְהִירִים בְּבַל יַחַל הִיּוֹת וְדִיבּוֹרִים הוּא יִצִּירָה. דִּיבּוֹרִים עוֹשֶׂה רִשְׁמִים כְּבִירִים בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, יוֹצֵר וּמְקַדֵּשׁ אֶת כָּל מַעֲרֻכּוֹת הַטְּבַע וְלָכֵן הַתְּעַלְמוֹת מִן הַדִּיבּוֹר נַחֲשָׁב לְהַחֲזֵרֵת קְדוּשָׁה, לְמַצַּב חוֹלִין.

אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל הַמְּדַבֵּר, הוּא יוֹצֵר הוּוּיּוֹת חֲדָשׁוֹת. וְאֵם בֵּא דִיבּוֹר אַחַר הַסּוֹתֵר אֶת הַדִּיבּוֹר הַרֵאשׁוֹן, הִרְיָהוּ כְּמַחְרִיב יִצִּירוֹת שְׁכָבֵר נּוֹצְרוֹ לְהִיּוֹת קִיִּימִים. וְלָכֵן הַטִּילָה עֲלֵינוּ תוֹה"ק אֶת הַמְּשִׁימָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁל קִיּוֹם; "מוֹצֵא שְׁפָתַיךָ תִּשְׁמַר" ('דברים' כג. כד). וְאֵם הַקְּב"ה בְּרָא אֶת הָעוֹלָם בַּעֲשֵׂרָה מֵאֲמֵרוֹת וּנְפַרְעִין מְכַל הַמַּחְלֵל אֶת קִיּוֹם הָעוֹלָם שְׁנִבְרָא בְּמֵאֲמַר, הַרִי בּוֹעִיר אֲנִפִּין כָּל יִשְׂרָאֵל בְּמֵאֲמָרוֹ יוֹצֵר וְאֵם בְּמוֹצֵא פִּיּוֹ יוֹצֵר עוֹלָם קָטָן וְאֵח"כ הוּא מִשְׁנֵה וּמַחְלֵל דִּיבּוֹרוֹ, הַרִי רֵאוּי לְעוֹנֵשׁ כְּבֵד עַל הַרֵס זֶה. וּמַצִּינוּ בְּגַמ'; 'חֶכֶם שְׁטִימָא, אֵין חִבְרוֹ רִשְׁאֵי לְטַהֵר. אִסְרָה, אֵין חִבְרוֹ

המשך בעמ' 2 <<<

תמונות מהרצאתו של הרב אמנון יצחק שליט"א בשבוע שעבר בכולל במודיעין ובביתר עילית



# גנזי המלך דברים הטעונים גניזה גנזי המלך דברים הטעונים גניזה

>>> המשך מעמ' 1

ולקדשן. אלא מה היו עושיין? היה הכהן מקבל בו דבר של קודש והכלי מתקדש, או יין נסך, או מנחה, מערה בכלי חול וכלי חול מתקדש. ואם כלי חול כשהוא מתמלא מן הקודש מתקדש, עאכו"כ ישראל, שהם קדושים ומקדשים את החודש, אמר הקב"ה; "אני קדוש ולעצמי אני מקדש? אלא; הריני מקדש את ישראל והן מקדשין אותי".

ובשם הגה"צ הק' ר' אברהם גרודזינסקי זצ"ל [וי"א בשם הר"י מיגאש]; על מש"א חז"ל; 'הדן חבירו לכף זכות, דנין אותו לזכות' (שבת קכז). היינו; שאם אחד דן את חברו לכף זכות, גם בשמים דנין את הנידון לכף זכות. כי בשמים מתחשבים עם דעתו ודיבורו של אדם, היינו; שרושם והשפעת הדיבור מכריעה בשמים. ('אור חדש').

**"נאם הַפֶּר יִפֶּר אֶתְּם אִישָׁה בְּיוֹם שָׁמְעוּ פֶּל מוֹצֵא שִׁפְטִיהָ לְדַרְכֶּיהָ אִישָׁה הַפָּרָם וְהַ יִסְלַח לָהּ"** ('במדבר' ל יג)

**'באשה שהפר לה בעלה והיא לא ידעה, הכתוב מדבר; שהיא צריכה כפרה וסליחה. וכשהיה מגיע ר"ע אצל פסוק זה, היה בוכה; "ומה מי שנתכוון לעלות בידו בשר חזיר ועלה בידו בשר טלה, טעון כפרה וסליחה, המתכוון לעלות בידו בשר חזיר ועלה בידו בשר חזיר, על אחת כמה וכמה"'** (נזיר כ"ז). הרי שגם האשה שלא היו הנדרים חלים עליה, שהלא הופרו ע"י אישה ורק שוגגת היתה, הוצרכה לכפרה. וכמו כן, במקרה של המתכוון לעלות בידו בשר טלה ועלה בשר חזיר צריך כפרה. דכתיב; **"ולא ידע נאשם נְבִיאָא עֲוֹנו"** ('ויקרא' ה). ומדין שוגג, אנו למדים על חומרת דין מזיד וחטאו. והלא מן הצורך לדעת, שהשוגג כונתו רצויה ואעפ"כ, עליו להביא קרבן חטאת.

**ותא חזי חשיבותו של קרבן שוגג זה; 'כי בעבור שמעשי בני אדם נגמרים במחשבה ובדבור ובמעשה, צוה השם, כי כאשר יחטא יביא קרבן. יסמוך ידיו עליו, כנגד המעשה. ויתודה בפיו, כנגד הדבור. וישרוף באש הקרב והכליות, שהם כלי המחשבה והתאוה. והכרעים, כנגד ידיו ורגליו של אדם, העושים כל מלאכתו. ויזרוק הדם על המזבת, כנגד דמו בנפשו. כדי שיחשוב אדם בעשותו כל אלה, כי חטא לאלקיו בגופו ובנפשו, ראוי לו שישפך דמו וישרוף גופו, לולא חסד הבורא שלקח ממנו תמורה וכפר הקרבן הזה שיהא דמו, תחת דמו. נפש, תחת נפשו'.** ('רמב"ן' ויקרא).

נמצאנו למדים מדברי הרמב"ן; מה גדולה חשיבותו של קרבן השוגג, הנועד

לתמורה בעד שפיכת דמו ושריפת גופו של האדם השוגג. ושהעיקר הוא החרטה הפנימית שלא לשוב לכסלה וההבנה השלמה שכל מה שנעשה לקרבן, צריך היה להיעשות לו, לולא חסד ה' עם האדם. וכשהרגשה זו נקבעת בלבו סולחים לו ועונו מתכפר. נמצא שאילולא התשובה, היה השוגג נענש בשפיכת דמו ושריפת גופו. וצא ולמד מזה, על עונשו החמור של המזיד! ועל התביעות הגדולות הדרושות ממנו לפי קנה המדה של אבות העולם וחזקיה המלך!

**מאיידך;** יכולים ללמוד לקח הגון מאופן התקנת הקרבן בשביל החוטא. וגם האנשים הפשוטים הם בבחינת מלאך בנידון הקרבן; הפעולה הפעוטה של סמיכת היד על הקרבן; משפיעה על כל המנגנון של גוף האדם ומייצגת את רצונו. באותה שעה הוידוי משמש; כנגד הדיבור. שריפת הקרב והכליות של בעל חי; משפיעה על המחשבה והתאוה. הכרעים; כנגד ידיו ורגליו של האדם העושות מלאכתו. וזריקת הדם של בעל חי; כנגד דמו בנפש. וכשנתעמק בענין זה, מה תגדל השתוממותנו בראותנו כיצד הולכים ונוצרים בנפש האדם הרגשים נפלאים כבירים בקשר עם הקרבת הקרבן, כאילו היו חלק בלתי נפרד ממציאותו מאז ומתמיד.

דבר זה מוכיח את גדלות האדם העלול להגיע לחויה מוסרית רמה ונשגבה ע"י מחשבה גרידא. אכן מוצאים אנו חזיון זה אצל כל אדם מישראל, כשהוא מקיים מצות עשה של קריאת שמע וקבלת עול מלכות שמים, **באומרו: "בְּכָל לִבְבְּךָ וּבְכָל נַפְשֶׁךָ"** ('דברים' ו ה) שכונת הדברים היא, כאילו מוסר נפשו בפועל בשביל קידוש שם ה'.

דבר זה יתבאר לאשורו בשימנו אל לב את העובדה הידועה, שכחות הנפש של האדם נעלים לאין ערוך וביחוד כשהם ממלאים תפקידים תורניים. והכחות הללו מושתתים על יסודות השכל ועל ידיהם עלול כל אדם להגיע לידי אהבה אמיתית של השי"ת ולהחיות בדמינו אפילו עקידת יצחק כאילו הוא עצמו אברהם אבינו! וכמ"ש חז"ל; **'חייב אדם לומר; "מתי יגיעו מעשי, למעשי אבותי, אברהם יצחק ויעקב"'**. ('תנא דבי אליהו') ודאי כונתם; שכ"א שבשם ישראל יכונה, מסוגל להגיע במעשיו, גם למדרגת האבות. ('אורח לחיים').

**"נָקַם נִקְמַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֵת הַמִּדְּבָרִים אַחַר תְּאַסֶּף אֶל עַמֶּיהָ"** ('במדבר' לא ב)

**'הקב"ה אמר: "נקמת בני ישראל"**

ומשה אמר: **"נְקַמְתָּ ה'".** אמר משה: **"רבונו העולם, אם היינו ערלים, או עובדי ע"ג, או כופרים במצוות, לא היו שונאים אותנו ולא רודפין אחרינו! אלא, בשביל תורה שנתת לנו. לכך, הנקמה שלך! הוי; "לַתֵּת נִקְמַת ה' בְּמִדְבָּרוֹ"** ('במדבר' לא) ('תנחומא' מטות' פרק ג). **יש שני עניני שלא לשמה; האחד;** שהענין אינו חשוב אצלו כלום ואינו עושה אותו, אלא מחמת שהדבר חשוב אצל בני אדם. וזה גרוע מאד, כי לא יבוא לעולם לשמה. השני; כשהענין עצמו מכובד אצלו, כגון; מי שהוא מבין שהתורה ענין מכובד ועם כל זאת יכול להיות, שאם לא היה לו כבוד מלימודו לא היה לומד, מחמת עצלות וכדומה. ותקות הכבוד, רק כמסייע לו בלימודו.

**ועל זה אמרו ז"ל ('פסחים' נ:); 'לעולם, יעסוק אדם בתורה ומצוות אף על פי שלא לשמה, שמתוך שלא לשמה בא לשמה'. והבחינה, לאלו שתי הכתות היא;** כי מי שהענין אינו חשוב אצלו כלל; גם בלא תאוה, אינו לומד, או עושה המצוה, זולת תקות של שלא לשמה. כי הענין לעצמו, אינו חשוב אצלו כלל. אבל הכת השניה; אם אך לא יהיה לו תאוה מוצאת, גם בלי תקות כבוד, היה לומד, או עושה המצוה, או סר מרע, מחמת כבוד השי"ת.

**ועל פי זה יבואר מדרש שיר השירים ('תנחומא' 'אמור' י); 'בשלשה מקומות, בא הקב"ה להתוכח עם ישראל והיו עכו"ם שמחין. כיון שראה הקב"ה שהיו שמחין, הפכה להם למוטב'. ומדרש פלא הוא כמוכן. אך הענין;** כי הפרש יש בין ישראל לאוה"ע בזה; אומה"ע, גם בלא תאוה יחטאו. מה שאין כן ישראל, גם אם חוטאים, זה רק במקום תאוה. ולכן כשהוכיח הקב"ה את ישראל על שהם חוטאים, הרי אפשר לומר כי הם שוים לאומות העולם? על זה סיים; **'לא כן הוא!'** כי אומות העולם גם בלא תאוה, חוטאים. והבחינה לזה; כי הם שונאים את ישראל על שהם שומרים המצוות. ועל אחרים, הרי אין תאוה. אבל בישראל, אין מדה זו. וזהו אשר התחיל לשבחן.

וזהו כונת המדרש, שהשי"ת אמר: **"נָקַם נִקְמַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"**. כי איך לומר; **"נְקַמְתָּ ה'"** והלא חטאתם בשביל תאוה. ומשה אמר; הרי, גם בלא תאוה חוטאים. והראיה; ששונאים אותנו בשביל שאנו שומרים המצוות. ועלינו, אין להם תאוה. והוי שפיר; **"נְקַמְתָּ ה'".** נמצא; מי שחוטא בלי תאוה, רוצה שזולתו גם כן יחטא. ונקרא; **'חוטא ולא לו'**. וזו מדרגה גרועה מאד - מדרגת מדין. ('חכמה ומוסר' ח"ב רפ"ד). ■

## שיחה

### אל תרבה שיחה עם האשה

דינרים ואפילו בשלש וחצי, הם נחמדים... אוהו!" ואז כבר התחילו להחליף דברים עם ההיא ועברו על **דברי התנא; 'ואל תרבה שיחה עם האשה, באשתו אמרו ק"ו באשת חבירו'** ('אבות' א ה). ואחרי שמשוחחים, היה ביניהם קירוב הדעת והיא רואה שהוא מדבר איתה, אז היא **אומרת לו:** "אולי תשתה כוס יין קברנט יבש, לכבוד חנוכת הבוטיק?!...כי זה בוטיק חדש, אנחנו משיקים כוסיות... ועדין לא נגזר על יינם ועל פיתם. והיהודי משיב;" "למה לא? למה לא לשתות יין?" וכך, רחמנא ליצלן, נפלו גבורים בפח של העריות, של הפריצות, עצת בלעם. ולא ידעו היכן הפתח חזרה. כך חטאו ישראל. אז איך עם קדוש נכשל בעריות, בעצת בנות מואב? איך נפלו גבורים? הכל החל בשיוט, בתאוה לצאת לשיט וההמשך היה תאוה לבגדים חדשים, תאוה לבגדים הישנים שהיו רגילים בהם בגלות מצרים, זה היה מותר, אבל זה גם היה מיותר וזה נקרא מותרות! ומדוע זה היה מותרות? מה זה נורא אם הם קונים חולצות? כאן התחיל הנבט. **החכם עיניו בראשו, הוא רואה את הנוול ואינו מתקרב לגבולות המיותר, לגבולות המותרות!**

**פעם הצדיק ר' יצחק מוורקה הלך עם החידושי הרי"ם בחוצות ורשה. אמר הצדיק מוורקה לחידושי הרי"ם זצ"ל;** "רגע, תן לי רגע, פה יש מוכרת אחת שמוכרת סכינים, אני צריך איזה סכין לקלף את התפוח ולחתוך את פרוסת הלחם". **ניגש לרוכלת ושאל אותה;** "את מוכרת סכינים?" **והיא ענתה;** "כן". **והוא שאל;** "כמה עולה סכין?" **והיא ענתה;** "חמישה זלוטה" (כסף פולני) **והוא המשיך ושאל אותה;** "ובארבע לא ילך?" **מיד קפץ לעברו החידושי הרי"ם, חברו ואמר לו;** "רב איצ'ה! **'ואל תרבה שיחה עם האשה'** לא שוה זלוטה?! אתה לא שם לב, אתה מתחיל לדבר איתה, להתוכח איתה ואתה לא שם לב שעכשיו יש לך עונג לדבר עם המוכרת?! תן חמישה זולטה ותברח מפה!" ■

מתחיל במותר... ושם בשיטים, בפארק, הקים השטן בזאר גדול עם דוכנים רבים, בוטיקים ושם מכרו שלוחי השטן בגדי פשתן, חולצות פשתן עם הדפסות וצעיפי פשתן ואלה הרי דברים מותרים! (מי אומר שצריך ללבוש כותנה?! הרי אסור ללכת צמר ופשתן יחד, כי זה שעטנז, אבל פשתן לבד, מדוע לא?!) **שואלים חז"ל:** "ולמה כלי פשתן דוקא?" **אומרת הגמרא ('סנהדרין' קו);** **'בני ישראל מאד מאד התאוו לכלי פשתן'** הם מאד אהבו את בגדי הפשתן (כמו שהאמריקאים אוהבים את כובעי המצחיה הקטנים, או חולצות טריקו, או הגולף, או מכנסי הברמודה) ולמה? **מסבירה הגמרא;** לפי שבמצרים שכשהם היו בגלות מצרים 210 שנים, היה הפשתן מצוי והורגלו ישראל בהם. ובתוך מ' שנה במדבר, היה חסר להם בגדי פשתן, הם היו אוהבים לקנות כלי פשתן (עם פיצה...) והם התגעגעו לבגדים מצריים ואיסור לא היה בזה. (מהרש"א) אלא מה? ישראל קדושים ולא יכנסו לחנות שאין שם צניעות. (ואפילו בעדת קורח כשהם באו לקרוא לאון בן פלת, אז אשתו עמדה בפתח הדלת כששערות ראשה פרומות והם כשראו אותה כך, אז הם מיד סובבו את ראשם ואמרו: פריצות! גם לעדת קורח היה שמירת עינים) אם כן, מציע בלעם לבלק, בגלל שישראל קדושים הם ולא יכנסו לחנות שאין בה צניעות, אז מה לעשות? לתלות את בגדי הפשתן מחוץ לחנויות, על הדוכנים בחוץ ויעמידו זבנית זקנה בת 80 ומעלה המכוסה בצניעות יתירה וישראל המטיילים בפארק השיטים, יראו דוכנים עם בגדי פשתן ויראו שזה "מציאה" וכולם יעוטו לדוכנים וכמובן, הם יבדקו אם יש שם זבנית לא צנועה ח"ו, אחרת הם לא יכנסו! אז בלעם הציע להעמיד שם זקנה בחוץ... ויהודי כרגיל, **שואל:** "כמה זה עולה?" **והזקנה משיבה;** "חמישה דינרים". ויהודי אוהב להתווכח; "אולי ארבע?" והוא מתחיל לפתח שיחה עם הזקנה ואז בעצת בלעם: מיד יוצאת מבפנים, מתוך הבוטיק, נערה מקושטת, בלתי צנועה **ואומרת לסבתא שלה;** "סבתא, תני לו את זה בארבעה

**שואל בעל 'אזנים לתורה' ר' זלמן סורוצקין זצ"ל;** איך נפלו בני ישראל, שרוח הקודש העיד עליהם בתורה הקדושה, אך ימים מספר לפני כן; **"לא הביט אנון ביעקב ולא ראה עמל בישךאל ה' אלקיו עמו ותרועת קלף בו"** (כא), (כג) איך זה יכול להיות? הרי הם היו קדושים וטהורים! ככה הם נכשלו עם גויות?! נשיא של שבט נכשל עם גויה?! **אומר בעל 'אזנים לתורה';** אין דרכו של השטן להפיל את האדם בבת אחת, אלא הוא מפילו לאט לאט. השטן רוצה להכשיל אותנו בכל מיני כשלונות, הוא לא בא לאדם **ואומר לו:** "תעשה עבירה!" כי אף יהודי לא ישמע לו, זה לא הולך כך. הוא אינו מבקש תפנית של 180 מעלות, כי אם של אלפית המעלה, הוא מתחיל תמיד בדבר המותר. הוא אף פעם לא אומר לאדם תעשה איסור. אז איך בכל זאת הוא מכשיל כ"כ הרבה אנשים? **הוא מתחיל תמיד בדבר המותר, אבל המיותר הוא אומר לאדם;** "זה הרי מותר, אז מה הבעיה?" והאדם יודע שזה מיותר ושלא צריך את זה, אבל זה מותר... והאדם אינו מפעיל התנגדות, אז הוא לא עומד בפני הפיתוי; לפתח של המיותר, מטמין השטן את החטא. בעיניו של האדם; המיותר אינו אסור. ואם הוא אינו אסור, הרי זה מותר. ולכן הוא נכנע ואין לו התנגדות. השטן החל לפתות את ישראל בדבר המותר. **החופש הגדול הגיע;** מותר לשוטט, מותר לטייל, מותר לצאת לשיט, מותר לצאת לשיטים. **ואדם אומר;** "למדנו הרבה כל השנה ועכשיו צריכים לפוש, לא לכיף, אבל לפוש ולבלות קצת... לשאוף אויר, לצאת לחיק הטבע, לפארקים, לשמורות הטבע, לנחלים, למעינות" **ולזה הוא מוצא אזנים קשובות;** טיול, אוורור, לבלות בחיק הטבע, לחתור באגם מלאכותי, בגני יהושע, או בקייקים על נהר הירדן, שהרי זה מותר ואולי אפילו רצוי, כדי להחליף כח ולהתאווור. **שואלים חז"ל:** **'מה היה השטים?'** **התשובה;** השיטים היה; פארק גדול, מקום בילוי ושעשועים, חורשה ענקית, יער, גם מקום לאכילה בחיק הטבע, תרבות המנגלים... זה הכל

דרוש פקיד/ה קבלה לשעות 18:00-10:00 איזור מגורים בני ברק קו"ח לפקס 03-6740578

לפרסום ב'גנזי המלך' ובאתר 'שופר' החדש צלצלו 050-6500666

### הרהור כבליעת איסור בכלי

**"עבדיך נשאו את ראש אנשי המלחמה אשר בידנו ולא נפקד ממנו איש ונקרב את קרבן ה'"** (לא מט ו)

פרשת מטות פותחת בדיני נדר ושבועה, שנאמרו ע"י משה **"אל ראשי המטות לבני ישׂראל"** (ל ב). **נשאלת השאלה;** מדוע מציינת התורה, שפרשה זו נאמרה **"אל ראשי המטות"**? הרי כל המצוות נאמרו תחילה לראשי העם, קודם שהובאו לפני שאר בני ישראל? **אומר בעל ה'חתם סופר';** מנהגו של עולם הוא, ש**"ראשי המטות"**, המנהיגים והעסקנים למיניהם, נודרים ומבטיחים להמוני העם הבטחות שונות ופעמים אף נשבעים על קיום דבריהם ובסופו של דבר, אינם מקיימים כל מה שהבטיחו וגם עושים דברים המנוגדים למוצא פיהם. מציאות עגומה היא, שדוקא מנהיגי ציבור, שחייבים לשמש מופת ודוגמא להמוני העם, במעשיהם ובמידותיהם, מועדים לשנות מדבריהם בלא ניד עפעף ולבטל במחי יד הבטחות שניתנו בנדר ובשבועה לבני העם. לכן קוראת כאן התורה במיוחד אל כל אחד מראשי המטות: **"לא יחל דברו; ככל ה'יצא מפיו יעשה"**.

**רש"י מפרש; 'לא יחל דברו; לא יעשה דבריו חולין'.**

**בענין זה היה אומר הצדיק ר' מנחם מנדיל מקוסוב;** מי שנוהר תמיד שלא לעשות דבריו חולין. ומקפיד לכבד כל דיבור שלו כדבר קודש, זוכה לכך, שאף הקב"ה מכבד כראוי את מוצא פיו ורחשי שפתותיו ומתקיים בו: **"ככל ה'יצא מפיו יעשה"**. בחינת; **'צדיק גוזר והקב"ה מקיים'**.

**המגיד רבי צבי הירש מוואדיסלב** (אביו של ר' שמחה בונים מפשיסחא) **פירש כתוב זה בדרך החסידות והמוסר:** **"איש פי ידר נדר"**, ודאי ש**"לא יחל דברו"** ויקיים את נדרו בלא כל סטיה. אולם התורה מצווה כאן לנודר דבר נוסף; **"ככל ה'יצא מפיו יעשה"**! קיום הנדר, יעשה באותו חשק ובאותה התלהבות, שהיו קיימים אצלו בשעת קבלת הנדר. שברגיל האדם נודר מתוך רצון עז והתלהבות רגשית; ולעומת זאת, נעשה קיום הנדר פעמים הרבה באי רצון מופגן והנודר חש אז, כמי שכפאו שד. לכן מורה כאן התורה, שהרצון וההתלהבות של הנודר, לא יפוגו בשעת קיום הנדר, **ככתוב: 'נעשית, פאשר נדרת'**. ('דברים' כג כד)

**"ויקצף משה על פקודי הקהל"** (לא יד)

**צא וראה;** אומרים חכמי ישראל, ש**משה "הענו מאד מכל האדם"**, שהעביר על מידותיו פעמים רבות, יודע בשעת הצורך להרים את קולו ולנזוף במילים בוטות ב**"שְׂרֵי הָאֱלֹפִים וְשְׂרֵי הַמְּאוֹת"**, ששבו עטורי נצחון משדה המערכה. בכך גילה משה רבנו סגולה נדירה של מנהיג, שאינו חושש להתיצב יחידי מול רבים ואינו נושא פנים לגבורים אמיצי לב, כשהשעה צריכה לכך. **כי זאת יש לדעת;** לא תמיד, יכול המנהיג לגלות ענוה וסלחנות כלפי הבריות. ופעמים עליו לנהוג בתקיפות רבה ולהוכיח את בני עמו החוטאים, כדי להשיבם לדרך הישר. **בענין זה, היה אומר ר' פנחס מקוריץ** (מבחיירי תלמידי הבעש"ט); אני מתאמץ כל ימי להחזיק באמתחתי את מידת הכעס ולהוציאה רק בשעת הצורך. כתוצאה מכך, אני שולט במידה רעה זו. ואין היא שולטת בי.

בעצם, הרי לא נצטוו מתחילה להרוג את הנקבות, א"כ מדוע קצף משה עליהם? הרי מכאן ראייה, כי; **דבר שהשכל מחייבו, יש לעשותו מבלי לחכות לפקודה.** לפיכך, אמר גם בלעם: **"הטאתי, פי לא ידעתי פי אתה נצב לקראתי בדרך"** (כב לד), שאם אין אדם מבין דבר שיש להבינו, הרי זה בגדר **חטא**. (השל"ה הקדוש)

**"עבדיך נשאו את ראש אנשי המלחמה אשר בידנו ולא נפקד ממנו איש ונקרב את קרבן ה'"** (לא מט ו)

**"ולא נפקד ממנו איש" לעבירה. אמר להם משה; "א"כ, קרבן זה למה?" אמרו לו; "אם מידי עברה יצאנו, מידי הרהור לא יצאנו"** ('שבת' סד)

מה ראו להמתין עד כה, בהקרבת קרבן זה. ולא הקריבוהו מיד כשבאו מן המלחמה? ברם, מתחילה סבורים היו, כי הרהור גרידא בלי מעשה עבירה, אין בו כלום ואינו טעון כפרה. אך כיון ששמעו מצות הגעלת כלים, שאע"פ שהכלי טהור כולו ואין בו שום איסור, בכל זאת יש להגעילו, כדי להפקיע את טעם האיסור הספוג בדפנותיו. **למדו מזה; כי גם הרהור עבירה, אף שהוא נבלע באדם פנימה ואין בו ממש, אסור הוא**

והייב אדם להטהר ממנו, כשם שיש לטהר את הכלי מטעמו של האיסור. אם טעם כעיקר, הרי ממילא מחשבה כמעשה' והיא טעונה כפרה. ('חידושי הרי"ם')



**"והייתם נקים מה' ומישקאל"** (לב כב)

שנינו בתלמוד 'ירושלמי' ('שקלים' פ"ג ה"ב); **'אמר ר' שמואל בר נחמני, אמר ר' יונתן; "בתורה בנביאים ובכתובים מצינו, שאדם צריך לצאת ידי הבריות, כדרך שהוא צריך לצאת ידי המקום.** (הקב"ה). **בתורה מניין? שכתוב: "והייתם נקים מה' ומישקאל"** ('במדבר' לב). **בנביאים מניין? שכתוב: "א-ל אלקים ה' הוא ידע וישקאל הוא ידע"**. ('יהושע' כב). **בכתובים מניין? שנאמר: "ומצא חן ושקל טוב פעיני אלקים ואדם"** ('משלי' ג ד).

על מאמר תלמודי זה, העיר ר' ישראל ליפקין מסלנט (מייסד תנועת המוסר); חז"ל מדגישים כאן, שכל אחד מאתנו **'צריך לצאת ידי הבריות, כדרך שהוא צריך לצאת ידי המקום'**. בכך הם באים ללמדנו; שאין אדם רשאי לצאת ידי הבריות בדרכים פסולות של שקר וחנופה, שרבים לוקים בהן, אלא רק כדרך של הקב"ה, שאין לפניו משוא פנים ועוות דין. וא"א להחניף ולשקר לו בשום פנים ואופן. כאלה צריכים להיות היחסים הנרקמים בין אדם לחברו, רק אז יוצא האדם ידי חובתו, כלפי אלקים ואדם גם יחד.

**אחד מלמדינו של רבי ישראל מאיר הכהן מראדין, בעל ה'חפץ חיים', נתמנה לכהן כרב באחת מעיירות ליטא.** וכיון שהאיש היה צעיר לימים וחסר נסיון ברבנות, בקש מרבו הדגול שידריכו, כיצד עליו להתנהג עם אנשי הקהילה שלו. אמר ה'חפץ חיים' **לתלמידו;** **"בפרשת 'מטות' קורא משה רבנו לבני ראובן ולבני גד: "והייתם נקים מה' ומישקאל"**. דברים אלה, צריך כל רב ומורה הוראה בישראל, לחרות על לוח לבו ולנהוג לפיהם כל ימי חייו. בראש ובראשונה, חייב הרב להשגיח על קיום התורה והמצוות בקהילתו ולצאת ידי שמים בכל מה שחוזק, ככתוב: **"והייתם**

# גנזי המלך דברים הטעונים גניזה גנזי המלך דברים הטעונים גניזה

משה אמר להם: אל תהיו עושים את הטפל לעיקר, כי אם: "עָרִים לְטַפְכֶם וְגֵדְרֹת לְצִנְאָכֶם". תחילה, דאגו לשלום טפכם ואח"כ לשלום רכושכם. לפיכך מוסיף משה ואומר להם: אם תשרשו מקרבכם את המידה הרעה הזאת, לחבב את הרכוש יותר מן הטף, כי אז: "וְהִיצֵא מִפִּיכֶם תַּעֲשׂוּ", אפשר יהיה לסמוך על דברתכם, מתוך בטחון כי תקיימוה. ■ (כתב סופר')

"בְּנוּ לָכֶם עָרִים לְטַפְכֶם וְגֵדְרֹת לְצִנְאָכֶם וְהִיצֵא מִפִּיכֶם תַּעֲשׂוּ" (לב כד) אדם שמחבב את הממון והוא להוט אחריו, אין לתת אמון בדברתו, שכן תאות הממון מביאה את האדם לידי הפרת דברה. והנה, מצינו במדרש, שאמרו בני גד ובני ראובן: "גֵדְרֹת צֶאֱן נִבְנָה לְמַקְנֵנוּ פֹה וְעָרִים לְטַפְנוּ", שדאגו תחילה למקנה ואח"כ לטף. ואילו

נָקִים מֵה". אחרי כן, צריך הרב לצאת ידי חובתו כלפי הבריות, לכלכל צרכי הקהילה במקל נועם ולשמש מופת ודוגמא לאחרים, ביחסיו עם הזולת. אולם מי שמהפך חלילה סדר זה ורוצה תחילה למצוא חן בעיני בני הקהילה, רק לאחר מכן בא לצאת ידי חובתו כלפי השמים, סופו שנכשל בשניהם ואין רוח הבריות נוחה הימנו".

www.shofar.tv

## נס ציונה אולמי ויטראז המפוארים האירוסים 6 ביום ראשון כב תמוז 24/7/11

כניסה 10 שקל

השערים יפתחו ב־20:00 תחילת התוכנית 20:30

## אופקים מתנס אופקים שכונת בית וגן ביום שני כג תמוז 25/7/11

כניסה חופשית

השערים יפתחו ב־20:00 תחילת התוכנית 20:30

## גבעת זאב מתנס גבעת זאב התאנה 6 ביום רביעי כה תמוז 27/7/11

כניסה חופשית

השערים יפתחו ב־20:00 תחילת התוכנית 20:30

ההרצאות מאובטחות

© כל הזכויות שמורות לארגון "שופר"

שידור חי באתר 'שופר' WWW.SHOFAR.TV

# טיול לקברי הצדיקים עם הרב אמנון יצחק שליט"א

## ביום ראשון כ"ח אב 28/08/11

מירון - קבר רשב"י

טבריה - רמב"ם, ר' מאיר בעל הנס

14:00 ארוחת צהרים - במלון 'פלטרינ' בטבריה

15:15 תפילת מנחה

15:30 הרצאת הרב אמנון יצחק שליט"א

יציאה מנקודות האיסוף בשעה 7:30 בדיוק!

בני ברק-רח' מתתיהו 10 ירושלים-בניני האומה'

הישיבה בהפרדה מלאה!

ההרשמה במשרדי 'שופר' רח' מתתיהו 10 בני ברק

03-6777779 בין השעות 09:00-15:30

זכאי  
"כח כפלים" חנימ!  
"חי כפלים" 50% הנחה



### להבין את הצרות והיסורין ולהתכונן

רח"ל ח"ו וכל דרך הצלה לא נראתה. אמר ריב"ל: "למה הדבר דומה? למלך שהיה בא בדרך והיתה בת מלכים צועקת לפניו; 'בבקשה ממך, הצילני מיד הלסטים! שמע המלך והצילה. לאחר ימים בקש המלך לשאתה לאשה והתאוה שתדבר עמו. מה עשה המלך? גירה בה את הלסטים, כדי שתצעק וישמע המלך וממילא תדבר עמו. כיון שבאו עליה לסטים, היתה צועקת למלך. אמר לה המלך; 'לכך הייתי מתאוה! כך ישראל, כשהיו במצרים והיו משעבדים בהם, התחילו צועקים ותולים עיניהם בהקב"ה. אז 'נצא א-לקים את בני ישראל' (שמות' ב' ו'). התחיל הקב"ה מוציאן 'בְּיַד חֲזָקָה וּבְיָרֵחַ נְטוּיָה' (דברים' ה' ד'). ומי היא בת המלך? אומר הפסיקתא רבתי פ' לג; "מי את נתיבאי" (שעיהו' נא יב) שמא אין יודעת מי את? את בתו של אברהם, יצחק ויעקב! ובתם של ג' הררי עולם! ואת מתיראת מן בריה ומן אנוש שהיום הוא חי, למחר הוא מת? אנו צריכים לדעת שאנו בנים לה' אלקינו. וא"כ מה לנו לפחד "מֵאֲנוֹשׁ יָמוֹת" (שם). למדים מכאן, שכאשר תוכפות עלינו הרדיפות והצרות, החוב המוטל עלינו הוא התפילה. וצריכים להבין; שאין פירושם של דברים, כי התכלית היא המצב והעצה לכך היא התפילה, אלא אדרבה, התפילה וההתקרבות להקב"ה הן הן התכלית. למה עשה הקב"ה להם כך? אלא שהיה הקב"ה מתאוה לתפילתם. מכאן שמצבנו עתה הוא מצב של התקרבות לבו"ע, של התעוררות הלב מהתרדמה הגדולה. ההרגלים של האדם משכיחים מאתנו לגמרי מה תכליתנו והמציאות באה לעוררנו להגיע להתקרבות לה'!....

**באותו מדרש רואים אנו אחת הנקודות של מידת הבטחון:** 'אמר ר' ברכיה (שמות רבה' פרשה כא); יפה היתה הקרבת פרעה לישראל, ממאה צומות ותפלות. למה? שכיון שרדפו אחריהם וראו אותן, נתייראו מאד ותלו עיניהם למרום ועשו תשובה והתפללו שנאמר: 'נִצְעֲקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל ד' " (שמות' יד ב) ולא למישהו אחר. וכשמגיעים ישראל למצב, בו רואים בחוש שאין דרך הצלה, רק לפרוס עינינו להקב"ה, אז הקב"ה עונה. ואם נכנס חלילה הרהור, אפילו בלא דיבור, התולה את הישועה באחר זולת הקב"ה, כגון; הנה הגיע דבר שאפשר

עוד מִלְבְּדוֹ" (דברים' ד לה). ואם סבורים אנו, שבתקופה זו יש להשתדל, או שמותר לכל הפחות לשמוע את חדשות השעה, כדי לדעת את מצבנו, אות הוא על חסרון בזאת האמונה של "אין עוד מִלְבְּדוֹ". ועוד עלינו לידע שהמצב של צרות ויסורים אינו אל מחסדי הבורא יתברך, שכל מידותיו אינן אלא של רחמים, כדי 'שלא ידה ממנו נידח' ומטרת היסורים היא לקרב האדם לצור מחצבתו, כמו שאמר הנביא: "בְּכָל צָרָתְךָ לֹא צָר וּמְלֶאכֶּה פָּנָיו הוֹשִׁיעֶם" (שעיהו' סג ט). ופירושו שם רש"י והמצודות; ד'בכל הדורות דאג הקב"ה לישועתם של ישראל' עיי"ש. ובאמת פסוקים מלאים הם של אהבת הקב"ה לישראל; 'נִאֲהַבְתָּ עוֹלָם אֶהְיֶיךָ עַל פֶּן מִשְׁקֵיךָ חֶסֶד" (ירמיהו' לא ב). "כִּי נֶעַר יִשְׂרָאֵל נֶאֱהָבְהוּ" (הושע' יא א). מצב זה הוא תמיד, ללא הפסק, דור אחרי דור. ואם כן, כל הצרות אינן אלא מאהבה וחפץ הבורא לקרבנו אליו ית'. (דברי הרב מיכל יהודה ליפקוביץ צבוק"ל שנאמרו בבית הכנסת המרכזי רמת אלחנן טבת תשנ"א)

#### "בני בכרי יִשְׂרָאֵל" (שמות' ד כב)

כלל ישראל נמצא כעת במצב של צרות, יסורים תוכפים ובאים עליו. איך אנחנו צריכים להבין את המצב הזה? צריכים לדעת באמונה ברורה, שבורא עולם הוא שברא את העולם, הוא מנהיגו ואין שום דבר שנעשה בלי רצונו יתב"ש. ובורא העולם אמר על כלל ישראל; "בְּנֵי בְּכָרֵי יִשְׂרָאֵל" (שמות' ד כב). עם ישראל הוא בן של הקב"ה ולא סתם בן אלא "בְּנֵי בְּכָרֵי". דורות על גבי דורות חיכה הקב"ה עד שבאו האבות הקדושים ועד מתן תורה וכל הבריאה כולה היא בשביל התכלית של "בְּנֵי בְּכָרֵי יִשְׂרָאֵל". "בְּנֵים אֶתֶם לְד' א-לֵקִים" (דברים' יד א). "חַיִּים פְּלִקִּים הַיּוֹם" (דברים' ד ד). צריכים לדעת ולהאמין, שכלל ישראל הם בניו של הקב"ה ומה לא עושה אבא מסור לבנו. הרי 'אֶהְבֶּתָּ עוֹלָם אֶהְיֶיךָ' אהבה ללא גבול אוהב הקב"ה את כלל ישראל. לאור דברים אלו יש להבין את מצב הגלות והצרות. בזמן שכלל ישראל הגיעו לים סוף, הים היה לפנייהם והמצרים רדפו אחריהם, סגר עליהם את המדבר ע"י חיות. הרימו עיניהם וראו את חיל פרעה הרי שמצד השכל ראו שהם אבודים

#### "אל תיראי תולעת יעקב" (שעיהו' מא יד)

בנבואה שנאמרה לדניאל על ענין קץ הימים, נאמר לו: "כִּי סְתָמִים וְחֲתָמִים הַדְּבָרִים עַד עַתָּה קִיָּן" (דניאל' יב ט). קץ הגאולה הוא סתום וחתום ועד עת הגאולה לא נדע את קצו. ובאמת על כך הזהירו חכמים (סנהדרין' זז); 'תִּפְחַת רִיחֵן שֶׁל מַחֲשָׁבֵי קִיָּיִן'. (ועיין ברמב"ם בעיקר הי"ב של י"ג עקרים מש"כ באזהרה זו). וביאורן של דברים; כי באמת היו פעמים רבות שכבר היו מסוגלים לביאת משיח צדקנו, דהיינו; שהיתה עת פקידה, אלא שביאת המשיח תלויה בהנהגת כלל ישראל ובמעשיהם, עד כמה שמקיימים רצון הבו"ת, עד כמה מתקרבים לבורא יתברך על ידי לימוד התורה וקיום המצוות. ואם ח"ו אין ישראל ראויים, הרי נדחית ביאת משיח. אם כן, קץ הגאולה סתום וחתום הוא, כי תלוי ועומד בהנהגת ישראל. אך יחד עם זאת שקץ הגאולה נסתר מעינינו, סימני הגאולה ניכרים ונראים מצבים קשים של צרות ומלחמות. וע"ז נאמר שם בקרא: "וְתִבְרְרוּ וְיִתְלַבְּנוּ וְיִצְרְפוּ רַבִּים וְהִקְשִׁיעוּ רִשְׁעִים וְלֹא יִבְיִנוּ". מצב זה של חבלי הגאולה שמטרתו ותכליתו, לקרב את ישראל, יביא לשתי תוצאות הפוכות זו מזו; הרשעים יוסיפו להרשיע. וכנגדם ישארו המשכילים באמונתם בה' ובמשה עבדו. ועדין יעברו עליהם צרות קשות יותר מהראשונות, עד שיתחדש להם ספק ויטעו ואז יתברר להם מעט מזעיר. עיי"ש.

כשאנו שומעים דברים אלו, צריכים אנו להתבונן במצבנו, שהוא כפי הנראה מצב של ימות הגאולה. הלא "נֶעַת צָרָה הִיא לְיַעֲקֹב" (ירמיהו' ל ז) אך מהו ה"נֶעַת צָרָה"? בפשטות אנו מבינים כי המצב של המלחמה, הסכנה של קיום הגוף, זהו הצרה, אך באמת עוד יותר היא הצרה שאנו בספק, מי יודע האם נעמוד בנסיון שהקב"ה מנסה אותנו כדי לבחון את לבנו איך נעמוד בנסיון. וזה דבר חמור הוא מעצם "נֶעַת צָרָה". כי מי יודע היאך נעמוד בנסיון, האם נחזק את לבנו לאמונתו יתברך, בלי להשען על מדינה זו, או אחרת, אלא עליו יתברך. או שנרגיע עצמנו בהיותנו סמוכים על דברתם של ראשי המדינות. ואם כך, הרי חסר לנו באמונה ולא עמדנו בנסיון. המשכילים יבינו, זו ההבנה באמונה האיתנה; "אין

# גנזי המלך דברים הטעונים גניזה גנזי המלך דברים הטעונים גניזה

ונפל בידו ופינה מלפניו? "נלך אל ארץ מפני יעקב אחיו" (בראשית' לו). "מי אתה ותיקאי?" ובתו של אותם ומתיראת? שאבותיכם, כל מי שנזדווג להם נפל לפניכם! אף אתם, כל מי שיבא ויזדווג לכם נופל לפניכם!"

דבר אחר; אמר רבי יהודה ברבי שמעון; "למי שהיה רואה תולעת והיה מתיירא ממנה. רואה בגחלת, נקראת גומרת לילו, אמרו לו; "מזו אתה מתיירא? בלילה, היא גחלת ויוקדת, יבא הבקר ואתה רואה שאינה אלא תולעת". כך אמר להם הקדוש ברוך הוא; "מאנוש אתם מתייראים? תולעה הוא! "אף פי אנוש רמה וכן אדם תולעה" (איוב' כה ו) מאנוש אתם מתייראים? אמרו לפניו; "רבש"ע והרי שעבודם של מלכיות קשה הוא!" אמר להם; "מפני שהעולם הזה, לילה הוא ושולטים בו. יבא בוקר ואתם רואים אותם, שאינם אלא תולעה". איזה בקר? מה ישעיה אומר? "שמר מה מלכה שמר מה מליל" "אמר שמר אתה בקר וגם לילה אם תבקעון פעיון שבו אתיו" (ישעיה' כא יא ויב). ויש עוד ביטויים במדרש. מכאן אנו לומדים, שצריך להתחזק בתפילה ולהבין מה שאומרים. לחשוב ע"ע באמונה ובטחון, "איש את רעהו יעזרו ולא אחיו יאמר חזק" (ישעיה' מא), להתחזק בלימוד התורה הק'. והקב"ה יגן עלינו וישלח הישועה במהרה בימנו אמן. (באמר בישיבת פוניבז' לצעירים שבט תשנ"א) ■

עם עצמו שהמחשבה תהיה כשרה בלא תערובת סיגים, המנוגדת למעלת הבטחון. מלחמתם של ישראל לא היתה בגבורתם אלא בבטחונם כדכתיב; "בַּהֲשִׁקֵט וּבְכִטְקָה תִּקְהָה גְבוּרַתְכֶם" (ישעיה' ל טו). "ד' לי, לא איך אמה יעשה לי אדם" (תהילים' קיח ו) כיון ש"לא איך", לא יכול אדם לעשות לי מאומה. היראה באה מצד האדם, כיון ששוכח את ה' כדכתיב; "וַתִּשְׁפַח ד' עֵשֶׂף". על האדם להאמין, שכל מה שמתרחש בעולם הכל מאתו ית' ואין שום בריה יכולה לשנות, לא להקדים ולא לאחר אפילו רגע אחד. אמנם, הצדיק יסוד עולם והתפילה של כלל ישראל יכולים לשנות, אבל חוץ מזה אין שום בריה יכולה לשנות. אנו שומעים דיבורים של הרוצחים והשונאים. אך עלינו לדעת, שאין בידם כלום כמאמרם ז"ל; 'שאפילו כנמלים אינם חשובים'. רק הב"ע "אין עוד מלבדו" (דברים' ד לה). ממילא אין לנו לירא משום אדם. ואומר הפסיקתא פ' לג: 'אין את יודעת מה עשיתי לכל מי שנזדווג להם? אמרפל שנזדווג לאברהם תחילה, להשליכו לתוך כבשן האש, לא הצלתי אותו וחזרתי אותו בידו! אלא עוד; יצחק שנזדווג לו פלשתים ואבימלך ושלחו אותו ממקומם; 'ניאמר אבימלך אל יצחק לך מעמנו כי עצמת ממנו מאד" (בראשית' כו טז) לא חזר עוד לפניו? 'ניאמרו כאו כאינו פי הנה ה' עמך" (שם שם כח). אלא יעקב אביכם, שנזדווג לו עשו וברח לפניו, לא חזר

לנו לעמוד נגד השונא. הנה זה שנלחם עם השונא מתגבר ומחפש עצות. הנה אומה, או מדינה זו, מדברת לטובתנו. כל המחשבות הללו מורות על חוסר אמונה ובטחון. 'הבית הלוי' במאמר הבטחון אומר; חובת הבטחון בא בפסוקים הרבה ומי שמחסר בו ח"ו בבטחון, עבירה גדולה היא! ומחרדת האדם יתן מותו; "סְרַדַת אָדָם יתן מוֹקֵשׁ וּבוֹטֵחַ בְּד' יִשָּׁעֵב" (משלי' כט כה) וגם מהצרות שהיה בו ינצל. והנביא 'ירמיהו' אומר (א יז); "אל תחת מפניכם פן אַחַתְּךָ לַפְּנִיָּה" אומר ה' מצודות; "אל תחת" אלא בטח עלי ואז לא יוכלו לך". ו'ישעיהו' הנביא אומר נ"א; "מי אתה ותיקאי...". (ישעיהו' נא יב). ורש"י שם מביא דברי הילקוט; ואם ח"ו יש פחד, בלי לחשוב שאנו עומדים תחת השמירה של הב"ע, הר"ז גובל ב'וַתִּשְׁפַח ד' עֵשֶׂף נוֹשֵׂא שָׁמַיִם נִיָּסֵד אֶרֶץ" (ישעיהו' נא יג). "נלא נשענת" (דברי הימים' ב טז ס). מדוע אין סומכין על ההצלה של בורא העולם ופוחדים מאדם ולא זוכרים את ה' ית', שאם תשוב אליו ותבקש מלפניו, הוא יצילך מידו? וממשיך הפסוק ואומר; "וַתִּפְחַד תְּמִיד כָּל הַיּוֹם מִפְּנֵי חַמַּת הַמַּצִּיק כְּאֲשֶׁר פּוֹנֵן לַהֲשִׁיחַת נְאֻיָּה חַמַּת הַמַּצִּיק" (ישעיהו' נא יג) אומר הרד"ק; "כְּאֲשֶׁר פּוֹנֵן לַהֲשִׁיחַת" ולמה אתה מפחד ממנו? שוב לא-ל ולא תפחד ממנו, כי בן אדם, אם עלתה חמתו וכוונן להשחית, לא יעשה ולא יספיק לו, כדבר סנחריב. ואיה חמתו הלכה כענן? צריך פשוט לעבוד

**תחנת הרשמה לתלמידים/ות**  
לכל הגילאים לפנימיות ובתי ספר תורניים  
לבעליות תשובה בכל רחבי הארץ  
עמותה הרב ניסים שובע 050-4188650

**סבצע** DVD 3 10-2 ש"ח בלבד  
**03-677779**

**מראת שיניים**  
רכ תחומית  
רבי עקיבא 44 בני ברק נוסד בשנת 1982  
סניף ימ"א יב"א יב"א יב"א יב"א  
בקרוב סניף חדש בירושלים

**המרכז להשתלות שיניים ואסתטיקה**  
אצלנו, החור הוא רק בשן. לא בכיס.

בדיקה ויעוץ מקצועי ללא תשלום

השתלות | כתרם | וכל הטיפולים הנדרשים  
מחירים מותלים במיוחד  
כדאי לסלסל ולשמור.

רח' רבי עקיבא 44 בני ברק פינת הרב קוק  
052-8448443 / 03-5794757

**למכירה אאודי A6**

מנוע 3.2  
6 צילינדרים  
הנעה 4x4  
126,000 ש"ח

**לפרטים: 050-6500666**

# התקליטור העולמי

לאור הצמאון הרב,

הוחלט לכסות את כל בתי האב בישראל

1,750,000 <sup>DVD</sup> שיחולקו חינם

ניתן לרכוש מנית זכות בסך 4000 ש"ח בלבד!

להתחלת המבצע אפשרות עד 10 תשלומים

הדיסק כולל בתוכו:

כל ספרי חברותא של הרה"ג יעקב שולביץ שליט"א פרוש ל'תלמוד בבלי'.  
כל ספרי הרה"ג אברהם חיים עדס שליט"א: ארבעת המינים, דיני רפואה  
בשבת, שמיטה, חנוכה, שבת בתפארתה, דיני דרבנן, פאת זקנך ועוד...  
עם ציורים ופוסטרים.

כל ספריו של הרה"ג יעקב לוגסי שליט"א: ברומו של עולם 10 כרכים, עמלנו,  
אגרת לבת ישראל, נפשי בשאלתי, ישראל סגולתו, ואני תפילתי, מלמדים,  
מראות, משפט, מלאכת ה', בעקבתא דמשיחא, שערי פרנסה...

כל ספרי הרה"ג משה אבגי שליט"א סדרת 'חכמת המצפון' כולל מועדים.  
וכל ספרי הכשרות של הרה"ג מרדכי עזרן שליט"א.

בנוסף הספרים: משניות, רמב"ם, טור, שלחן ערוך וחסד לאברהם.

עם סרטי DVD של הרה"ג אמנון יצחק שליט"א והספרים:

עולם התשובה, העיתונאי, הרצל והציונות ועוד.



לתרומות  
צלצלו

03-6777779